

Mål C-47/10 P

Republiken Österrike

mot

Scheucher-Fleisch GmbH m.fl.

”Överklagande — Statligt stöd — Artiklarna 87, 88.2 och 88.3 EG — Förordning (EG) nr 659/1999 — Beslut om att inte göra invändningar — Talan om ogiltigförklaring — Sakprövningsförutsättningar — Grunder för ogiltigförklaring som kan åberopas — Begreppet intresserad part — Motivering av domar — Bevisbörda — Åtgärder för processledning vid tribunalen — Artiklarna 64 och 81 i tribunalens rättegångsregler”

Förslag till avgörande av generaladvokat Y. Bot, föredraget den 9 juni 2011 I - 10712

Domstolens dom (tredje avdelningen) av den 27 oktober 2011 I - 10749

Sammanfattning av domen

1. *Talan om ogiltigförklaring — Fysiska eller juridiska personer — Rättsakter som berör dem direkt och personligen — Kommissionens beslut att fastslå att ett statligt stöd är förenligt med den gemensamma marknaden utan att inleda det formella granskningsförfarandet — Talan av berörda parter i den mening som avses i artikel 88.2 EG — Upptagande till sakprövning — Villkor*
(Artiklarna 88.2 EG och 230 fjärde stycket EG; rådets förordning nr 659/1999, artiklarna 1 h, 4.3 och 6.1)

2. *Talan om ogiltigförklaring — Fysiska eller juridiska personer — Rättsakter som berör dem direkt och personligen — Kommissionens beslut att fastslå att ett statligt stöd är förenligt med den gemensamma marknaden utan att inleda det formella granskningsförfarandet — Talan av berörda parter i den mening som avses i artikel 88.2 EG — Fastställelse av föremålet för talan*
(Artiklarna 88.2 EG och 230 fjärde stycket EG; tribunalens rättegångsregler, artikel 44.1 c; rådets förordning nr 659/1999, artiklarna 1 h, 4.3 och 6.1)
 3. *Överklagande — Grunder — Domstolens prövning av tribunalens bedömning av de faktiska omständigheterna och bevisningen — Ej möjlig utom vid missuppfattning*
(Artikel 225 EG; domstolens stadga, artikel 58 första stycket)
 4. *Stöd som ges av en medlemsstat — Planerade stöd — Kommissionens undersökning — Inledande förfarande och kontradiktoriskt förfarande — Ett stöds förenlighet med den gemensamma marknaden — Bedömningssvårigheter — Kommissionens skyldighet att inleda ett kontradiktoriskt förfarande*
(Artikel 88.2 och 88.3 EG)
 5. *Talan om ogiltigförklaring — Fysiska eller juridiska personer — Rättsakter som inte berör dem direkt och personligen — Rättegångshinder som inte kan avhjälpas*
(Artikel 230 fjärde stycket EG)
 6. *Överklagande — Grunder — Domstolens prövning av tribunalens bedömning av behovet av komplettering av de faktiska omständigheterna — Ej möjlig utom vid missuppfattning*
 7. *Överklagande — Grunder — Otillräcklig motivering — Tribunalens användning av en underförstådd motivering — Tillåtet — Villkor*
(Artikel 225 EG; domstolens stadga, artiklarna 36 och 53 första stycket)
-
1. När kommissionen fattar ett beslut på området för statligt stöd att inte göra invändningar enligt artikel 4.3 i förordning nr 659/1999, om tillämpningen av artikel 88 EG, förklarar den inte bara åtgärden förenlig med den gemensamma marknaden, utan den avstår även underförstått från att inleda ett formellt granskningsförfarande enligt artikel 88.2 EG och artikel 6.1 i förordning nr 659/1999.

Lagenligheten av ett beslut om att inte göra invändningar som fattats med stöd av artikel 4.3 i förordning nr 659/1999 beror emellertid på huruvida det föreligger tveksamhet vad gäller stödets förenlighet med den gemensamma marknaden. Eftersom sådan tveksamhet ska föranleda att ett formellt granskningsförfarande inleds, i vilket de berörda parter som avses i artikel 1 h i förordning nr 659/1999 kan delta, måste alla berörda parter i den mening som avses i sistnämnda bestämmelse anses direkt och personligen berörda av ett sådant beslut. De personer som omfattas av dessa processrättsliga skyddsregler i artikel 88.2 EG och artikel 6.1 i förordning nr 659/1999 kan nämligen endast tillvarata dem om de har möjlighet att vid unionsdomstolen väcka talan mot beslutet att inte göra invändningar.

I en talan om ogiltigförklaring räcker således den särställning som en intresserad part i den mening som avses i artikel 1 h i förordning nr 659/1999 åtnjuter, vilken hänger samman med det särskilda föremålet för talan, för att en sökande som har väckt talan mot ett beslut om att inte göra invändningar ska anses individualiserad på det sätt som anges i artikel 230 fjärde stycket EG.

Enligt artikel 1 h i förordning nr 659/1999 avses med intresserad part bland annat en person, ett företag eller en företagsammanslutning, vars intressen kan påverkas av att stöd beviljas, det vill säga

framför allt företag som konkurrerar med stödmottagaren. Det rör sig med andra ord om en obestämd grupp av adressater, vilket inte utesluter att en indirekt konkurrent till stödmottagaren kvalificeras som intresserad part, förutsatt att konkurrenten gör gällande att dess intressen kan påverkas av att stödet beviljas och att den visar att det föreligger en risk för att stödet har konkret inverkan på dess situation.

(se punkterna 42–44 och 132)

2. När en sökande yrkar ogiltigförklaring av ett beslut om att inte göra invändningar, ifrågasätts, på området för statligt stöd, framför allt den omständigheten att kommissionen har fattat beslut i fråga om det aktuella stödet utan att inleda ett formellt granskningsförfarande, vilket innebär att sökandens processuella rättigheter åsidosätts. För att vinna bifall till yrkandet om ogiltigförklaring kan sökanden åberopa vilken som helst grund genom vilken det kan visas att bedömningen av de uppgifter och de omständigheter som kommissionen haft till sitt förfogande under den preliminära granskningen avseende den anmälda åtgärden borde ha föranlett tveksamhet i fråga om åtgärdens förenlighet med den gemensamma marknaden. Följden av att sådana argument framförs blir dock varken att föremålet för talan eller att förutsättningarna för att ta upp denna talan till sakprövning ändras. Det förhållandet att det föreligger tveksamhet i fråga om åtgärdens förenlighet med

den gemensamma marknaden är nämligen det som måste bevisas för att kommissionen ska vara skyldig att inleda ett formellt granskningsförfarande enligt artikel 88.2 EG och artikel 6.1 i förordning nr 659/1999 om tillämpningen av artikel 88 EG.

ny bedömning av de faktiska omständigheterna och av bevisningen.

(se punkterna 58 och 59)

(se punkt 50)

3. Domstolen är inom ramen för ett överklagande varken behörig att fastställa vilka faktiska omständigheter som är relevanta eller, i princip, att bedöma den bevisning som tribunalen har godtagit till stöd för dessa omständigheter. När bevisningen har förebringats på rätt sätt och när de allmänna rättsgrundsatser och processuella regler som är tillämpliga i fråga om bevisbördan och bevisningen har iakttagits, är det endast tribunalen som ska bedöma vilket värde som uppgifterna i målet ska tillmätas. Med förbehåll för det fall att bevisningen har missuppfattats utgör denna bedömning således inte en rättsfråga som i sig är underställd domstolens prövning. En missuppfattning ska framgå uppenbart av handlingarna i målet, utan att det är nödvändigt att göra en
 4. När det inledande förfarandet i artikel 88.3 EG inom området för statligt stöd inte gör det möjligt för kommissionen att avgöra huruvida stödet är förenligt med den gemensamma marknaden, är kommissionen skyldig att införskaffa alla nödvändiga yttranden och att, i detta syfte, inleda förfarandet enligt artikel 88.2 EG. Begreppet allvarliga svårigheter är objektivt och förekomsten av sådana svårigheter ska sökas med utgångspunkt i såväl omständigheterna som låg till grund för antagandet av den omtvistade rättsakten som de bedömningar som kommissionen grundat sig på.
- För det fall förenligheten eller oförenligheten av stödet i fråga direkt påverkas av en bristande överensstämmelse mellan två nationella rättsakter, kan den bristande överensstämmelsen objektivt sett föranleda tveksamhet i fråga om den aktuella åtgärdens förenlighet med den gemensamma marknaden.
- Kommissionen är skyldig att beakta en eventuell uppenbar brist på överensstämmelse mellan dessa två nationella rättsakter, det vill säga en lag och administrativa riktlinjer, bland annat om det framgår att en stödordning innehåller en begränsning, i den lag som inrättar den,

som föranleder allvarliga tveksamheter i fråga om dess förenlighet med den gemensamma marknaden.

parterna före och under förhandlingen i syfte att komplettera befintliga uppgifter, eller för att ha dragit vissa slutsatser av svaren på dessa inom ramen för de grunder som prövades.

(se punkterna 70, 71, 79, 80 och 85)

5. För att en fysisk eller juridisk person ska kunna väcka talan mot ett beslut som inte riktar sig till denne krävs det att beslutet direkt och personligen berör denna person, och om detta villkor inte är uppfyllt föreligger därför ett rättegångshinder som inte kan avhjälpas och som gemenskapsdomstolarna kan pröva när som helst och även ex officio, inbegripet vidta åtgärder för en mer fullständig utredning.

Inte heller kan förstainstansrätten kritiseras för att under överklagandet inte ha vidtagit andra åtgärder för processledning än de som parterna begärde vid förstainstansrätten och som de inte har beskrivit utförligt i överklagandet vid domstolen.

(se punkterna 99 och 100)

(se punkterna 97 och 98)

6. Tribunalen är ensam behörig att avgöra huruvida det föreligger ett eventuellt behov av att komplettera de uppgifter som den har tillgång till i anhängiggjorda mål. Frågan huruvida handlingarna i målet ska anses ha bevisvärde ingår i tribunalens självständiga bedömning av de faktiska omständigheterna, som inte omfattas av domstolens prövning i mål om överklagande, utom i fall då den bevisning som lagts fram vid tribunalen har missuppfattats eller när det framgår av handlingarna i målet att de fastställda uppgifterna om omständigheterna är materiellt oriktiga.

7. Den skyldighet att motivera domarna som åvilar tribunalen enligt artiklarna 36 och 53 första stycket i domstolens stadga innebär inte någon skyldighet för tribunalen att lämna en uttömmande redogörelse för vart och ett av de resonemang som parterna i tvisten fört. Motiveringen kan således vara underförstådd, under förutsättning att den ger de berörda personerna möjlighet att få reda på skälen till varför de ifrågavarande åtgärderna vidtagits och domstolen tillräckligt underlag för att utföra sin prövning.

Förstainstansrätten kan således inte klandras för att ha ställt detaljerade frågor till

(se punkt 104)